

Protokoll styrelsemöte SAK, 2022-03-26

Namn på möte	
Tid	10.00-16.30
Mötessekreterare	Klas Bjurström, Senior Strategic Advisor
Plats	SMO, Malmgårdsvägen 63

Mötesdeltagare		
Bengt Ekman	Ordförande	
Lena Eriksson Åshuvud	Suppleant	
Anders Fänge	Ordinarie	
Azadeh Rojhan Gustafsson	Ordinarie	
Anders Rosén	Ordinarie	
Karl Torring	Ordinarie	
Lars Wennberg	Ordinarie	
Shirin Persson	Suppleant	Frånvarande
Annika Schabbauer	Ordinarie	Frånvarande
Abdurrahman Toryalay	Ordinarie	Frånvarande
Andreas Stefansson	Generalsekreterare	
Klas Bjurström	Senior Strategic Advisor	
Shah Mahmood	Chief Exec. Fin. Officer	
Stephanie Kilander	Valberedningen	
Gunnar Thullberg	Revisor	Endast § 7

1. Öppnande, beslutsförhet

Mötet öppnades av ordförande Bengt Ekman som hälsade alla välkomna. Konstaterades att styrelsen var beslutsför.

2. Val av justerare att med ordföranden justera protokollet, samt skriva styrelsens brev till medlemmarna

Beslut

att Lena Eriksson Åshuvud tillsammans med ordförande justerar dagens protokoll, samt skriver styrelsens brev till medlemmarna.

3. Fastställande av föredragningslista

Beslut

att lägga solidaritetspriset till övriga frågor

att lägga årsmötets form och tid till övriga frågor

att med detta fastställa dagordningen

4. Föregående protokoll 2022-01-29 samt 2022-02-16

Inga synpunkter inkom.

Beslut

att lägga protokoll FS 2022-01-29 och 2022-02-16 till handlingarna

5. Säkerhetssituationen, politisk utveckling

GS Andreas Stefansson uppdaterade styrelsen om den senaste tidens utveckling. Presentationen berörde bland annat

- Att de facto-styret blir alltmer repressivt mot meningsmotståndare.
- Att kriminaliteten ökar, vilket sannolikt är en kombination av ökad nöd och att de facto-styret saknar nödvändig kapacitet att motverka den mer organiserade brottsligheten.
- Att de facto-styret har upprättat en nationell budget med intäkter genererade genom beskattning och tullar.
- Att Doha är centrum för diplomatiska kontakter med de facto-styret, dock är dialogen mycket svag.
- UNAMA fick förnyat mandat den 17 mars

- Att Rysslands krig mot Ukraina påverkar globalt med kostnadsutveckling, ekonomi, politiska allianser, och därmed också Afghanistan.
- Att humanitära insatser prioriteras allt högre i den internationella politiken, i stor utsträckning på bekostnad av långsiktigt utvecklingsbistånd.
- Att avräkningar för flyktingmottagande är att vänta på svenskt bistånd. Det kommer att ske i enlighet med OECD/DACs principer, men kommer också sannolikt leda till att Sverige blir den största mottagaren av svenskt bistånd.

6. Verksamhetsuppdatering

Den 23 mars skulle alla landets statliga skolor åter öppnats för både pojkar och flickor. På natten inför öppningen kom ett nytt beslut via twitter från de facto-styret om att skolorna ännu inte kunde öppnas för flickor i högstadiet/över 6e klass.

SAKs skolor har öppnat ändå och avvaktar eventuella förtydliganden. Till synes accepterar de facto-styret att utbildning kan fortsätta så länge skolorna är helt förankrade i lokalsamhället.

GS uppdaterade i övrigt kort styrelsen om

- Finansiering och beviljade och inlämnade ansökningar. En utförligare översikt kommer att delas med styrelsen i samband med styrelsemötet 19 april.
- Personalsituationen: ca 40 anställda har lämnat organisationen sedan augusti och att SAK arbetar systematiskt för att rekrytera ersättare. Bland annat tillämpas positiv särbehandling av kvinnor för de flesta tjänster.
- Att ett Human Resources Department sannolikt kommer att etableras under hösten.

7. Årsredovisning 2021, inklusive budgetuppföljning 2021

Bokslut 2021

Dr Shah Mahmood presenterade bokslutet 2021. Intäkterna 2021 var 333,2 MSEK (318,6) och utgifterna 304,5 MSEK (326,6). Kommentarer till bokslutet finns i presentationen som bifogas protokollet.

Budgetuppföljning 2021

Dr Shah Mahmood presenterade SAKs budgetuppföljning för 2021.

Budgetutnyttjandet under året var 86%, och påverkades framför allt av inställda aktiviteter osv till följd av covid-19 samt talibanernas maktövertagande. Det fortsatt höga budgetutnyttjandet beror på att större delen av utgifterna (68%) är personalkostnader, vilka fortsätter att betalas även vid förseningar eller omprioriteringar i programmen.

Noterades bland annat

- De stora skillnaderna i lönenivåer mellan fast anställda vid regionkontor och de tidsbegränsat anställda ute i verksamheten, vilket är en avspeglning av arbetsmarknaden i Afghanistan.
- Sidas dominans (72% av budgeten) bland SAKs finansiärer, vilket dock förutspås minska framöver pga nya finansieringsmöjligheter.

Den ursprungliga budgeten 2021 var 334,9 MSEK, den andra reviderade budgeten uppgick till 353,7 MSEK och de totala kostnaderna blev 304,5 MSEK (326,6), vilket innebär att 86% (95%) av budgeten utnyttjades.

Icke utnyttjade medel behöver inte betalas tillbaka till givare utan kommer att användas inom planerade projekt 2022.

Presentation av BFU inklusive förklaringar till avvikelser bifogas protokollet.

Revisionsrapport och management resp.

Auktoriserad revisor Gunnar Thullberg, PWC, är ny revisor för SAK och presenterade revisionsrapporten, med mål för revisionen och slutsatser. PWC ansvar för revisionen av hela SAKs räkenskaper. I Afghanistan genomför PWC Islamabad revisionen.

Gunnar redogjorde kort för revisionen av SAKs räkenskaper för 2021. PWCs bedömning är att kontrollmiljön är god och formaliserad. Förbättringsmöjligheter ligger inom ytterligare systematisering. Prioriterade rekommendationer rörde dokumentation av kritiska system och IT-miljö.

Styrelsens revisionsutskott kommenterade utifrån den externa revisionen och möten som hållits med såväl extern- som internrevisionen om deras arbete under året och gav sitt stöd till förslaget till management response.

Verksamhetsberättelse och förvaltningsberättelse 2021

Styrelsen lämnade ett antal synpunkter på texten under mötet vilka noterades för justering. Bland annat diskuterade styrelsen hur SAK bör benämna talibanernas regering, staten och myndigheter. SAK har sedan maktövertagandet i huvudsak använt ”de facto-regeringen”. På engelska har det internationella samfundet inklusive FN genomgående börjat använda ”de facto-authorities” (DFA). I Sverige använder Sida ”de facto-styret”, vilket SAKs styrelse tycker är ett rimligt begrepp.

Styrelsen uttryckte sin uppskattning för väl genomfört arbete med årsrapporteringen.

Beslut

Att i verksamhetsberättelsen och i övrigt framöver referera till talibanernas regering som ”de facto-styret” respektive ”de facto authorities”

att godkänna budgetuppföljningen Q4 2021

att fastställa resultat- och balansräkningen 2021

att delegera färdigställande av årsrapport till GS
att med föreslagna ändringar fastställa förvaltningsberättelse för 2021
att med föreslagna ändringar fastställa verksamhetsberättelsen för 2021
att godkänna förslaget till svar på revisorernas kommentarer

SP 2018-21 uppföljning maa rapporteringen 2021

Beslut

Att anse att resultaten som redovisas i årsredovisning och bokslut 2021 står i enlighet med den Strategiska Planen 2018-2021
att inte göra ytterligare justeringar i innevarande SP, utöver de som gjordes under hösten 2021 för att prioritera, säkra insatser och hantera risker för målgrupper och anställda
att därmed anse kravet på årlig uppföljning och utvärdering uppfyllt.
att understryka att oförutsägbarhet till följd av den svåra humanitära krisen, liksom politisk turbulens i Afghanistan och omvärld, kan få konsekvenser som innebär att SAK behöver avvika från innevarande års planering

8. Diskussion om Policy, del 2

GS inledde med att sammanfatta begreppet ”Principled Pragmatism” och det som inom utvecklingsarbete talas om som ”*Progressive realisation towards Human Rights*”, dvs en utvecklingsprocess med långsiktiga mål, med takten beroende på kontexten.

SAKs förhållningsätt bottenar mycket tydligt i erfarenheterna av det lokala arbetet, vilket utvecklats till en praxis i vilken mål, värderingar och målgruppernas rättigheter alltid är vägledande, samtidigt som SAK är lika tydlig med behovet av stor flexibilitet i hur målen ska uppnås, att det kräver tid, dialog och anpassning efter lokala omständigheter. Däremot har inte denna praxis tydligt formulerats i styrdokument.

Styrelsen diskuterade frågan brett, och synpunkterna och åsikterna inkluderade bland annat

- Att de förslag till överordnade principer som ges i underlaget är bra och leder organisationen i rätt riktning, till exempel hänvisningarna till icke-diskriminering ”vad som erbjuds pojkar måste också erbjudas flickor” (i exemplet undervisning)
- Att styrelsen måste förstå och vara klar över vad som är vår hållning, våra principer idag, för att kunna avgöra om det behöver förändras.

- Att styrelsen bör sätta de yttersta ramarna för SAKs principer och på något sätt formulera vad organisationen inte har mandat att överträda. Principiell pragmatism anses i det som en rimlig hållning, men behöver röda linjer för pragmatismen.
- Att en möjlighet är förtydliga en särskild delegationsordning vid vilka trösklar (eller "röda linjer") som styrelsen behöver konsulteras.
- Att förutsättningarna har förändrats i och med talibanernas maktövertagande, eftersom de röda linjerna som SAK ändå haft i det lokala genomförandet nu kan komma att behöva hänvisas till avseende hela landet om de facto-styret ställer krav som SAK inte kan acceptera.
- Att röda linjer möjligen inte ska uttryckas i officiella dokument för att undvika att de blir redskap för andra intressen i förhandlingssituationer.
- Att styrelsens ställningstagande kan vara en väsentlig utväg för lokala anställda som kan hänvisa till den och därmed i någon mån minska risker för sig själva.

Ordförande sammanfattade diskussionen med att liksom det internationella samfundet i Afghanistan hade ett behov av att ta fram så kallade Joint Operation Principles (JOPs) för kontakter med talibanerna så behöver SAK nu ett antal kortfattade, övergripande och operativa principer för att upprätthålla värdegrund och organisationens integritet. Hur de ska tillämpas måste fortsatt vara en operativ fråga

Beslut

att uppdra åt GS att till mötet i juni föreslå ett antal kortfattade, övergripande operativa principer till stöd vid upprätthållandets av värdegrund och organisationens integritet

att avvakta med eventuellt beslut om dessa principer ska integreras i befintliga styrdokument eller inte.

9. Medlemsförslag: Ryssland ut ur Ukraina

Medlemmen Björn-Åke Törnblom inkom 8 mars med ett förslag till styrelsen att SAK ska ta ställning och i ett uttalande kräva Ryssland ur Ukraina med hänvisning till att varje land har rätt till självbestämmande. Ett sådant uttalande skulle också vara i linje med SAKs ursprung som en reaktion mot Sovjetunionens ockupation av Afghanistan.

Styrelsen diskuterade frågan men var överens om att

- SAK är en en-landsorganisation

- Ett beslut om uttalande skulle skapa en ny praxis
- Styrelsen starkt delar avskyn för invasionen av Ukraina, men inte ser att ett uttalande skulle vara förenligt med SAKs stadgar.

Beslut

att inte uttala sig med anledning av Rysslands krig mot Ukraina

10. Gender Audit management response

GS konstaterade att den gender audit som genomförts är viktig, håller god kvalitet och ger relevanta rekommendationer. SAKs management respons är också genomgående att hålla med om rekommendationerna. SAK kommer därför att anta en organisatorisk reformplan för 2023-25, inrätta en styrkommitté som inkluderar GS, samt ta in en extern resurs för att stödja i genomförandet.

Styrelsen önskade ett förtydligande avseende respons 6) där det kan uppfattas som att ledningens kritiska diskussioner inte redan pågår.

Beslut

att inleda responsen på 6) med ”*Agree. The management performance will be monitored from a gender aware and rights-based protocol.*”

Att i responsen förtydliga när de olika åtgärderna ska genomföras

Att med detta fastställa management response

11. Styrelsens utvärdering av sitt eget arbete

Styrelsen gör en årlig utvärdering av sitt eget arbete. Detta uppfylldes i stor utsträckning genom det extraordinarie mötet den 16 februari. Vid dagens möte berördes tre frågor som kommit ur utvärderingen: att se över SAKs mediarepresentation, att se över arbetsordningen, och externt stöd till styrelsen.

Om externt stöd till styrelsen

Annika Holmberg har tillfrågats om att handleda styrelsen avseende jämlikhet i styrelsearbetet.Utförligare förslag kommer till styrelsemötet i juni.

Om mediarepresentationen

GS presenterade kort utskickat underlag och redogjorde för planerade åtgärder. Styrelsen påpekade ett misstag i underlaget avseende skrivningarna om valberedningen bl a förslag i), att styrelsen naturligtvis inte kan ge valberedningen några uppdrag.

Beslut
att lägga till handlingarna efter redigering

Översyn arbetsordning av styrelsen i SAK

Styrelsen uppdrog i februari till Ordföranden att göra en översyn av styrelsens arbetsordning.

Ordföranden presenterade sitt förslag till revidering som bland annat förtydligar ledamöternas personliga ansvar att förbereda sig väl och på ett konstruktivt vis aktivt bidra till styrelsens arbete, samt vikten av respekt i samspelet inom styrelsen och mellan styrelsen och tjänstemannaorganisationen.

Lars Wennberg lyfte frågan om varför arbetsordningen är så uttrycklig om den ekonomiska rapporteringen men knappt alls nämner verksamhetsuppföljningen.

Beslut
att i andra stycket under "Styrelsens ledamöter" ändra till " <i>Styrelseledamöterna har ett personligt ansvar för att SAK arbetar enligt mål och värderingar som de uttrycks i stadgar och policy</i> ".
Att med ändringen anta förslaget till reviderad arbetsordning
Att uppdra åt Lars Wennberg och Lena Eriksson Åshuvud till styrelsen inkomma med ett förslag till formulering om verksamhetsuppföljning för eventuellt införande i arbetsordningen

12. Styrelseresa 6-15 maj

Klas Bjurström meddelade att den planerade styrelseresan till Afghanistan kommer att behöva skjutas på framtiden. Anledningen är att inga reguljära flygförbindelser ännu har upprättats och att oklarheter fortfarande råder om förutsättningar för visum. En möjlighet är att ledamöter kan resa ner i samband med 40-årsfirandet i Kabul i höst.

13. Nästa styrelsemöte, 19 april

Nästa möte kommer att ske via Teams, kl 1800-1930 den 19 april. På agendan:

- 1) 1st Revised Budget
- 2) Styrelsens förslag till årsmötet:
 - Dagordning
 - Styrelsens motionssvar
 - Förslag till Årsmötesuttalande
 - Medlemsavgift
 - Ansvarig utgivare A-nytt

Beslut
att GS till 19 april ska föreslå till årsmötesuttalande

14. Övriga frågor

Solidaritetspriset

Azadeh Rojhan Gustavsson påminde styrelsen om att inkomma med ytterligare nomineringar till solidaritetspriset.

Om årsmötet

Hittills är 62 deltagare anmälda, inklusive anställda. Minst 35 av de anmälda är röstberättigade. 6 av de anmälda vill delta digitalt.

Anders Rosén väckte frågan om digital närvaro på årsmötet och önskade att möjlighet att delta på distans. Styrelsen beslöt i ett tidigare skede att endast ge möjlighet att delta på plats för att undvika nackdelarna som hybridmöten brukar medföra. Dock konstaterades att ett uteslutande fysiskt möte innebära att årsmötet inte kan genomföras då antalet anmälda är relativt få, och med möjlig risk för beslutsförheten om flera får förhinder.

Styrelsen diskuterade hur situationen kunde hanteras och landade i att acceptera hybridmöte. Förslag på hur SAK kan hantera detta framöver inkluderade att ta fram en rekommenderad kvot årsmötesdeltagare för varje lokalförening, eller att hålla ett strikt digitalt årsmöte och istället arrangera ett större årligt medlemsmöte/samling.

Styrelsen bad GS försäkra sig om att så många tidigare generalsekreterare och ordföranden som möjligt bjuds in till 40-årsfirandet.

Beslut

att medlemmar ska kunna delta på distans och att årsmötet därmed blir så kallat hybridmöte

15. Mötet avslutas

Justerat protokoll på svenska och engelska skickas till styrelse, valberedning, revisorer, föreningsutskott, ordf för lokalkommittéerna, Directors KMO samt SAKs kansli. I händelse av skillnader mellan protokoll på svenska och engelska ska protokollet på svenska betraktas som gällande.

Justeraras

Bengt Ekman	Ordförande
Klas Bjurström	Mötessekreterare
Lena Eriksson Åshuvud	

Bilagor

1	Reviderad arbetsordning
2	GS presentation
3	Presentation Bokslut & budget follow-up
4	SAKs mediarepresentation med rättelse

The following documents were signed Friday, April 8, 2022

FS 2022-03-26 protokoll justerat.pdf
(243053 byte)
SHA-512: f7be93424a6be2070a114fd35620f73bd0498
f5ec0ccb122ffe1e22543a24a2f5620daf37095fe2854a
6fb88cced096472fa2cc48a8062d38fdcf936cfd4a2f

The documents are signed by

4/8/2022 9:45:18 AM (CET)

Bengt Ekman

bengt.j.ekman@gmail.com
Signed with electronic ID (BankID)

4/8/2022 8:29:01 AM (CET)

Lena Margareta Eriksson Åshuvud

lena.ashuvud@gmail.com
Signed with electronic ID (BankID)

4/7/2022 8:24:18 PM (CET)

Klas Bjurström

klas.bjurstrom@sak.se
Signed with electronic ID (BankID)

Signature is certified by Assently

FS 2022 03 26 protokoll justerat

Verify the integrity of this receipt by scanning the QR-code to the left.
You can also do this by visiting <https://app.assently.com/case/verify>

SHA-512:
991fbff52a248736059e0286efa03931531c7083bc365c9477c944ffdcdbbcac0259321d5c13d2528ac6d429c3bdcd7d7a9b493d64cc0a96dfe40a49d55939
4

About this receipt

This document has been electronically signed using Assently E-Sign in accordance with eIDAS, Regulation (EU) No 910/2014 of the European Parliament and of the Council. An electronic signature shall not be denied legal effect and admissibility as evidence in legal proceedings solely on the grounds that it is in an electronic form or that it does not meet the requirements for qualified electronic signatures. A qualified electronic signature shall have the equivalent legal effect of a handwritten signature. Assently E-Sign is provided by Assently AB, company registration number 556828-8442. Assently AB's Information Security Management System is certified according to ISO/IEC 27001:2013.